

SPIS RZECZY

	Str.
Wstęp	XIII
KRAKUSI POLSCY (Zarys historyczny)	XV
WYSZKOLENIE BOJOWE	1
Lekcja pierwsza	2
Lekcja druga	4
Lekcja trzecia	6
Lekcja czwarta	8
Lekcja piąta	12
Lekcja szósta	15
Lekcja siódma	17
Lekcja ósma	19
Lekcja dziewiąta	21
Lekcja dziesiąta	25
Lekcja jedenasta	27
Lekcja dwunasta	31
Lekcja trzynasta	34
Lekcja czternasta	37
Lekcja piętnasta	40
Lekcja szesnasta	42
Lekcja siedemnasta	44
Lekcja osiemnasta	46
Lekcja dziewiętnasta	48
Lekcja dwudziesta	50
Lekcja dwudziesta pierwsza	53
Lekcja dwudziesta druga	55
Lekcja dwudziesta trzecia	58
Lekcja dwudziesta czwarta	62
Lekcja dwudziesta piąta	64

	Str.
Lekcja dwudziesta szósta	69
Lekcja dwudziesta siódma	70
Lekcja dwudziesta ósma	72
Lekcja dwudziesta dziewiąta	73
Lekcja trzydziesta	75
JAZDA KONNA I UJEŹDŻANIE KONIA	79
Lekcja pierwsza	83
Lekcja druga	94
Lekcja trzecia	102
Lekcja czwarta	107
Lekcja piąta	111
Lekcja szósta	115
Lekcja siódma	117
Lekcja ósma	119
Lekcja dziewiąta	128
Lekcja dziesiąta	131
Lekcja jedenasta	135
Lekcja dwunasta	144
Lekcja trzynasta	147
Lekcja czternasta	150
Lekcja piętnasta	151
Lekcja szesnasta	153
Lekcja siedemnasta	156
MUSZTRA I. KRAKUS	159
Lekcja pierwsza	159
Lekcja druga	163
Lekcja trzecia	164
Lekcja czwarta	167
Lekcja piąta	173
Lekcja szósta	175
Lekcja siódma	180
Lekcja ósma	184
Lekcja dziewiąta	188
Lekcja dziesiąta	192
Lekcja jedenasta	197
Lekcja dwunasta	199

	Str.
MUSZTRA II. ZESPÓŁ PIESZO I KONNO	203
Lekcja pierwsza	203
Lekcja druga	207
Lekcja trzecia	211
Lekcja czwarta	213
Lekcja piąta	217
Lekcja szósta	219
Lekcja siódma	220
Lekcja ósma	223
Lekcja dziewiąta	225
Lekcja dziesiąta	227
Lekcja jedenasta	230
Lekcja dwunasta	232
STRZELECTWO	237
Lekcja pierwsza	239
Lekcja druga	242
Lekcja trzecia	246
Lekcja czwarta	249
Lekcja piąta	251
Lekcja szósta	254
Lekcja siódma	256
Lekcja ósma	257
Lekcja dziewiąta	257
Lekcja dziesiąta	258
Lekcja jedenasta	259
Lekcja dwunasta	260
Lekcja trzynasta	261
Lekcja czternasta	262
Lekcja piętnasta	262
Lekcja szesnasta	263
Lekcja siedemnasta	264
Lekcja osiemnasta	266
Lekcja dziewiętnasta	268
Lekcja dwudziesta	270
Lekcja dwudziesta pierwsza	273
Lekcja dwudziesta druga	274
Lekcja dwudziesta trzecia	275

	Str.
Lekcja dwudziesta czwarta	277
Lekcja dwudziesta piąta	278
Lekcja dwudziesta szósta	279
Lekcja dwudziesta siódma	280
Lekcja dwudziesta ósma	281
Lekcja dwudziesta dziewiąta	281
Lekcja trzydziesta	282
Lekcja trzydziesta pierwsza	282
Lekcja trzydziesta druga	283
Lekcja trzydziesta trzecia	283
Lekcja trzydziesta czwarta	284
Lekcja trzydziesta piąta	284
WYCHOWANIE FIZYCZNE	287
Lekka atletyka	287
Lekcja pierwsza	295
Lekcja druga	297
Lekcja trzecia	298
Lekcja czwarta	300
Lekcja piąta	301
Walka bagnetem	302
Lekcja pierwsza	304
Lekcja druga	307
Lekcja trzecia	309
Lekcja czwarta	311
Lekcja piąta	312
Pływanie	314
Lekcja pierwsza	315
Lekcja druga	317
Lekcja trzecia	318
Lekcja czwarta	320
Lekcja piąta	322
Lekcja szósta	322
NAUKA O KONIU	327
Lekcja pierwsza	327
Lekcja druga	333

	Str.
Lekcja trzecia	335
Lekcja czwarta	337
Lekcja piąta	341
Lekcja szósta	345
Lekcja siódma	348
Lekcja ósma	353
Lekcja dziewiąta	356
Lekcja dziesiąta	358
Lekcja jedenasta	361
Lekcja dwunasta	363
TERENOZNAWSTWO	369
Lekcja pierwsza	369
Lekcja druga	372
Lekcja trzecia	374
Lekcja czwarta	376
Lekcja piąta	378
Lekcja szósta	381
Lekcja siódma	384
Lekcja ósma	386
Lekcja dziewiąta	387
Lekcja dziesiąta	389
WIADOMOŚCI O BRONI I SPRZĘCIE	395
Szabla	395
Lanca	395
Karabin Mauser wz. 98	396
Amunicja do kbk. Mauser wz. 98	404
Karabinek sportowy	407
Ręczny karabin maszynowy „Browning” wz. 28	407
Ciężki karabin maszynowy	408
Pistolet	412
Granaty ręczne	413
Rakiety	416
Rząd wierzchowy wz. 25	416
Siodlanie i kielznanie	420
Rząd wierzchowy typu kanadyjskiego	422

	Str.
Wiadomości o gazach i O. P. Gaz.	423
Maska pgaz. ludzka R. S. C.	425
Maska pgaz. ludzka wz. 32	426
Telefon	429
Broń pancerna.	429
Lotnictwo	433
WIADOMOŚCI OGÓLNE	437
I. Organizacja wojska i p. w.	437
II. Nauka służby.	447
III. Nauka o Polsce	478
IV. Pomoc w nagłych wypadkach	494
WZÓR PROGRAMÓW ROCZNYCH	499
ZAŁĄCZNIKI:	
1. Stopnie wojskowe (tabela)	508
2. Mapa Polski	

W S T Ę P

Podręcznik niniejszy przeznaczony jest zarówno dla członków p. w. konnego (przedpoborowych i rezerwistów) jak i dla instruktorów.

Dla pierwszych zawiera on w jednej książce to minimum wiadomości — praktycznych i teoretycznych — których opanowania wymagają programy wyszkolenia oraz warunki współczesnego wojska.

Dla instruktorów podręcznik ten może stanowić pomoc praktyczną w ich pracy dzięki:

- a) systematycznemu podziałowi materiału do nauczania na szereg lekcji, co ułatwia ułożenie programów,*
- b) załączeniu wzorów programów rocznych, wskazujących sposób łączenia lekcji z różnych działów.*

W lekcjach — to co jest potrzebne krakusowi — podane jest czcionkami większymi, wskazówki zaś dla instruktora — drobnym drukiem. Pewne odstępstwo od tej zasady zrobiono dla niektórych przedmiotów ogólnych, a to ze względu na objętość podręcznika.

Każda lekcja zawiera (zasadniczo) tylko nowy materiał do opanowania; załączone wskazówki metodyczne, wzory programów oraz własne doświadczenie instruktorów służyć będą za podstawę do ustalenia szczegółowego programu każdej lekcji.

Przy opracowaniu treści trzymano się jak najściślej obowiązujących regulaminów, instrukcyj i przepisów służbowych; już podczas druku uwzględniono zmiany, wprowadzane nowym regulaminem kawalerii 1938 r., niestety, względy techniczne zmusiły do pozostawienia paru rysunków niezupełnie zgodnych z tekstem (szyki plutonu).

Wykorzystano również niektóre polecane do użytku służbowego wydawnictwa, jak „Junak“ i inne.

Włodzimierz Dunin-Żuchowski
pplk. dypl.

KRAKUSI POLSCY

(Zarys historyczny)

Rozkazem Pana Ministra Spraw Wojskowych członkom przysposobienia wojskowego konnego nadano nazwę historyczną „krakusów“. Co oznacza ta nazwa? Jakiej jej historyczne pochodzenie?

W pojęciu wojskowym XIX stulecia „krakus“ — to lekki jeździec, najlepiej się nadający do podjazdów, ubezpieczeń, zagonów i dywersji na tyłach i bokach nieprzyjaciela, a przede wszystkim do nękania wroga odcinaniem komunikacji i dowozów.

W dawnej Polsce za przodków krakusów można poczytywać „lekkie rotty“ (XVI w.), a później (XVII w.) chorągwie „kozaków“ (ta nazwa tatarska oznaczała wówczas najłżejszego kawalerzystę w porównaniu z husarią i pancernymi, czy też arkebuzerami, rajtarami i dragonami). Do tego typu jazdy należeli również „lisowczycy“, słynni za Zygmunta III (początek XVII w.), chorągwie a później pułki (XVIII wiek) jazdy tatarskiej złożone z Tatarów litewskich, 1 i 2 pułki „wiernych kozaków“ w 1792—93 r., wreszcie pułk Mazurów (konnych), dzielnie walczący w 1794 r. w korpusie generała Jana Henryka Dąbrowskiego.

Z nazwą „krakusów“ spotykamy się dopiero w Księstwie Warszawskim w r. 1812.

KRAKUSI W WOJSKU KSIĘSTWA WARSZAWSKIEGO.

Dekretem Rady Ministrów Ks. Warszawskiego z 20. XII. 1812 r. utworzono pułk krakusów z jeźdźców 50-dymowych (1 jeździec z 50 dymów), dostarczonych przez departamenty (odpowiadające województwom) krakowski, poznański, kaliski i radomski. Był to pułk lekkiej kawalerii, wzorowany na kozakach. Uzbrojeniem jego były: lanca (zwana też piką) bez proporceyka, szabla i jeden pistolet na smyczy. Pierwsze umundurowanie szwadronów tego pułku było rozmaite; np. szwadron poznański

K R A K U S

PODRĘCZNIK DLA INSTRUKTORÓW I CZŁONKÓW
KONNEGO PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO

W A R S Z A W A 1 9 3 8

G Ł Ó W N A K S I Ę G A R N I A W O J S K O W A